

Osnovna šola Cankova

Cankova 27, 9261 Cankova

Tel: (02) 540 91 40 Faks: 02/540 14 50

Spletna stran šole: <http://www.oscankova.si> E-naslov šole: zbornica-oscankova@cankova.si

33. državni festival

TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

TURISTIČNI SPOMINEK

Canjko -

Turistični spominek občine Cankova

TURISTIČNA RAZISKOVALNA NALOGA

Mentorica:

Monika Hajdinjak, prof. geo in zgo

Avtorji:

Maja Hajdinjak, 7. a

Eva Bertalanič, 7. a

Maja Nemec, 7. a

Tjaša Ficko, 7. a

Alja Gyergyek, 7. a

Tina Koller, 7. a

Rok Bednjanić, 7. a

Cankova, januar 2019

ZAHVALA

V tem delu raziskovalne naloge bi se radi zahvalili:

- ravnateljici ge. Jolandi Maruško, ki nas je podprla pri ideji raziskovanja s področja turizma,

- mentorici Moniki Hajdinjak, učiteljici geografije in zgodovine, ki nas je vodila pri nastajanju naloge, spodbujala pri delu in podala intervju kot občinska svetnica in predsednica KUD Sij Cankova,

-ge. Renati Žnidarič, predstavnici občinske uprave Občine Cankova za pogovor,

-vsem ostalim, ki so bili ali bodo kakorkoli vključeni v izdelavo naloge, njeno predstavitev in izvedbo.

Vsem iskrena hvala!

POVZETEK

V turistični raziskovalni nalogi smo predstavili idejo za turistični proizvod, turistični spominek občine Cankova. Domači in tuji turisti povprašujejo po izdelkih, ki ustrezajo svojemu namenu, ki imajo prepoznavno značilnost, so kvalitetno in sodobno oblikovani in praktični. Spominki morajo imeti določeno likovno-estetsko in dediščinsko vrednost, izvirnost, izražati morajo turistično promocijsko vrednost kraja, biti morajo uporabni in dovolj zanimivi za trženje. Turistični spominek *Canjko* ima umetniško in etnološko vrednost. Prepoznavno in izvirno predstavlja geografsko območje občine Cankova. Izdelan je ročno in s pomočjo digitalne tehnologije. Zato povezuje preteklost s sedanostjo. Vsebuje dva osnovna elementa; škaf, s katerim so v preteklosti hodili po vodo. Imel je odprtino, saj so lahko iz njega vodo prelili v druge posode. Drugi element je sestavljanke v obliki zemljevida občine Cankova, z naselji in pomembnejšimi primeri dediščine. Celovitost izdelka dopolnjuje zgodba o Canjku, ki pripoveduje dve legendi o nastanku imena občinskega središča, Cankove. Uporabna vrednost spominka se kaže v tem, da lahko namesto sestavljanke v škafcu shranjujemo različne predmete. Spominek bomo javno predstavili na razstavi ob Jožefovih dnevih ter v mesecu maju ob 20-letnici ustanovitve občine Cankova. Z zgodbo o Canjku, ki vključuje zgodovinske okoliščine življenja prekmurskih ljudi, bomo obeležili tudi 100-letnico priključitve Prekmurja k matičnemu narodu. Naš turistični proizvod bi lahko dodatno obogatil turistično ponudbo v občini. V nalogi so predstavljeni tudi načini trženja ponudbe in možnosti za njeno reklamiranje. Za uspeh in realizacijo turističnega proizvoda bi bilo ključnega pomena usklajeno sodelovanje in povezovanje z različnimi subjekti, na primer z Občino Cankova, TD Cankova in posameznimi ponudniki, ki bi bili pripravljene promovirati spominek. Realizacija projekta bi pomembno prispevala k promociji ohranjanja dediščine in razvoju turistične ponudbe v občini.

Ključne besede: turistični proizvod, Občina Cankova, znamenitosti, turizem, zemljevid, spominek Canjko

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	3
1. UVOD	5
1.1. Metodologija dela	5
2. OBČINA CANKOVA SE PREDSTAVI	6
2.1. Opis naselij s primeri dediščine.....	7
2.2. Turistični potencial občine Cankova	12
2.2.1. Naravne znamenitosti	14
2.2.2. Kulturne znamenitosti	16
2.2.3. Turistična suprastruktura.....	19
3. TURISTIČNI PROIZVOD OBČINE CANKOVA	19
3.1. Kaj je turistični proizvod in od kod ideja zanj?	19
3.2. Turistični spominek občine Cankova	20
3.3. Kraj in čas izvedbe promocije	22
3.4. Sodelujoči pri turističnem proizvodu	22
3.5. Finančni načrt turističnega proizvoda.....	23
3.6. Promocija in trženje turističnega proizvoda.....	23
3.7. Osutek predstavitve turističnega proizvoda na turistični tržnici	24
4. ZAKLJUČEK	25
5. LITERATURA IN VIRI.....	26
5.1. Literatura	26
5.2. Viri	26
PRILOGE.....	27

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Geografska lega občine Cankova</i>	<i>6</i>
<i>Slika 2: Cankova kot občinsko središčno naselje.....</i>	<i>8</i>
<i>Slika 3: Izdelava sestavljanke ob pomoči računalnika</i>	<i>11</i>
<i>Slika 4: Ledavsko jezero.....</i>	<i>15</i>
<i>Slika 5: Kolesarjenje po poti v okviru Voglerjevih dnevov</i>	<i>18</i>
<i>Slika 6: Grb občine Cankova</i>	<i>20</i>
<i>Slika 7: Risanje skice.....</i>	<i>21</i>
<i>Slika 8: Skica turističnega spominka</i>	<i>21</i>

1. UVOD

V sodobnem, hitrem tempu življenja želijo mnogi aktivno preživljati svoj prosti čas in počitnice, zato iščejo mirne, zanimive in turistično manj oblegane pokrajine. Da bi ohranili prijetna doživetja v še lepšem spominu, želimo s popotovanj s seboj domov odnesti spominke, ki nas bodo spominjali na prijetno doživete trenutke. Spominki nam utrdijo tudi nova spoznanja, nas razvedrijo ali pa z njimi razveselimo koga drugega, ko se vrnemo v domače okolje. Spominki so lahko zelo raznoliki, kot smo raznoliki tudi ljudje. Nekateri imajo raje spominke s sporočilno vrednostjo, drugim pa so le spomin na obiskani kraj. Spominek mora biti zanimiv, izviren, na njem mora biti nekaj, kar je povezano z obiskanim krajem. Biti mora tudi uporaben, da ne bo obležal kar na polici in biti mora privlačen.

Namen našega raziskovanja in oblikovanja turističnega spominka je predstaviti lokalno turistično ponudbo in jo obogatiti s spominkom, saj kot vemo občina Cankova nima nobenega turističnega spominka. Želimo izdelati in predstaviti končni turistični produkt, ki ga lahko podarimo ali prodamo domačemu ali tujemu gostu. Pri oblikovanju smo razmišljali tudi o ekološki izdelavi embalaže, privlačnem dizajnu, povezavi z lokalnim okoljem ter ustvarili zgodbo spominka.

V raziskovalni nalogi najprej predstavljamo občino Cankova in naselja s kulturno ter naravno dediščino. Spominek je sestavljen iz majhnega škafa in sestavljanke. Idejo zanj smo dobili ob iskanju različnih značilnosti naselij občine Cankova. Ugotovili smo, da je za občino že od nekdaj zelo pomemben dejavnik voda. Zato smo spominek povezali z vodo.

1.1. Metodologija dela

Na začetku raziskovanja smo najprej pregledovali literaturo in spletne vire, da bi se seznanili s turistično prepoznavnostjo naše občine. Zbrali smo naravne in kulturne znamenitosti po naseljih, prireditve, gostinske ponudnike in prenočitvene zmogljivosti. Tako smo ugotovili kakšen je turistični potencial občine Cankova. Ker gre za majhna naselja, smo se odločili, da pripravimo turistični spominek, ki bo predstavljal značilnosti celotnega območja in ne le enega naselja. Pri raziskovanju smo vključili tudi delo z računalniškimi orodji, saj smo videz spominka in idejo zanj izdelali kar v aplikaciji. K sodelovanju smo pozvali tudi lokalno skupnost, saj smo želeli dobiti mnenje lokalne skupnosti o turističnem potencialu občine in ideji o spominku. Izvedli smo dva intervjuja: s predstavnico občinske uprave in predstavnico turizma na Občini ter občinsko svetnico in predsednico KUD SIJ na Cankovi. Izdelali smo prostoročno skico spominka. Ob uporabi različnih zgodovinskih virov smo napisali zgodbo o Cankovi, ki bo del predstavitve tudi

na turistični tržnici in povezuje osnovno idejo spominka in območja. Vključuje zgodbo o vaškem pomembnežu in vodi kot pomembnem dejavniku življenja v preteklosti in nastanka središčnega naselja Cankove. Naše ugotovitve smo povezali v turistično raziskovalno nalogo in jo obogatili s slikovnim gradivom in skicami.

2. OBČINA CANKOVA SE PREDSTAVI

Občina Cankova zajema območje na skrajnem severovzhodnem delu Slovenije. Pokrajino onkraj Mure geografsko delimo na Pomursko ravnino in Goričko, v jugovzhodnem delu pa se raztezajo še Lendavske gorice. Območje občine Cankova leži v jugozahodnem delu Goričkega, ob avstrijski meji, kot prikazuje slika 1.

Slika 1: Geografska lega občine Cankova

(VIR: <http://prekmurje.si/seznam-naselij-v-prekmurju/obcina-cankova/12.1.2019>)

Občina Cankova geografsko pripada gričevnati, idilični prekmurski pokrajini. Nastala je leta 1999 po reorganizaciji nekdanje občine Cankova-Tišina. Površina občine je 30,57 km² in obsega osem naselij. V ravninskem delu ležijo Skakovci in Topolovci, na prehodu v gričevnat svet Goričkega so Cankova, Korovci, Domajinci ter naselja, ki so pretežno razložena po gričevnatih slemenih; to so Gerlinci, Gornji Črnci in Krašči. Upravno središče in sedež občine je na Cankovi. Po zadnjih podatkih živi na tem območju 1847 prebivalcev (SURS, 2017). V delu naselij Cankova, Krašči in Domajinci živijo pripadniki romske skupnosti. Prebivalstvo v vseh naseljih občine upada. V preteklosti so bili največje naselje Gerlinci, danes pa je to Cankova, ki ima 398 prebivalcev (SURS, 2017).

Prebivalstvo se je v preteklosti ukvarjalo predvsem s kmetijstvom. Večina prebivalstva je danes zaposlenega v različnih krajih Prekmurja, predvsem v Murski Soboti ali v bližnji Avstriji. V bodoče pa vidijo priložnost za razvoj ob vključevanju naravnih in kulturnih danosti v

sonaravnem kmetijstvu, obrtništvu, storitvenih dejavnostih in okolju prijaznem doživljajskem turizmu.¹

Zaradi pomembne geografske lege je bila na Cankovi ob prelomu v 19. stoletje močno razvita trgovina, kar jo je takrat razvrščalo med razvitejše kraje v regiji. Odmaknjenost in razmere ob meji so nato vplivale na izgubljanje pomena in gospodarske vloge vse do 90-ih let 20. stoletja, ko so nastale občine.

Na položaj in prostorski razvoj Cankove je v preteklosti močno vplival hidrološki dejavnik. Naselje se je prostorsko širilo na nekdanja kmetijska in poplavna zemljišča.²

Po vključitvi v EU, leta 2004, so se okrepili gospodarski in kulturni stiki s sosednjo Avstrijo. Cankova je spremenila svojo agrarno podobo in postala semi ali pol (urbano) naselje.³

Ozemlje občine skoraj v celoti leži znotraj Krajinskega parka Goričko, s sedežem pri Gradu na Goričkem. Na Cankovi je v zgodovinskem objektu Vogler vstopna točka v to zavarovano območje narave. Prav tako območje spada v zavarovano območje Natura 2000, ki je evropsko omrežje ekološko pomembnih območij z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti. Območje sodi v porečje obmejne Kučnice in Ledave, ki je bila zajezena v naselju Krašči, saj so z ureditvijo vodnega zadrževalnika preprečili poplave, ki so se pogosto pojavljale v nižjih naseljih, vse do Murske Sobote.

2.1. Opis naselij s primeri dediščine

Območje občine leži na obrobju velike srednjeevropske Panonske nižine. Zato imajo tudi naselja v občini Cankova panonske značilnosti, z značilnimi obcestnimi tipi naselij ter prepoznavno panonsko arhitekturo (na primer panonski vodnjak na vzvod na Cankovi).

Cankova

Je osrednje naselje občine Cankova. V središču je osnovna šola, cerkev sv. Jožefa z župnijo, ter park, kjer ob vodometu stoji spomenik v vasi rojenemu dr. Avgustu Pavlu, prvemu prevajalcu slovenske književnosti v madžarščino. Na drugi strani se nahaja doprsni kip narodnega buditelja, dolgoletnega župnika Jožefa Borovnjaka. V središču naselja je tudi zgodovinski objekt Voglerjevih, kjer se nahaja Kavarna Vogler, katere začetki segajo v leto 1863. V zgodovinskem objektu je Kavarna Vogler, sobodajalstvo Obal, družinski muzej, galerija, turistična pisarna in kmečka tržnica. V objektu je tudi sedež Kulturno umetniškega društva SIJ. Prostori so namenjeni izvajanju različnih kulturnih, etnoloških in zgodovinskih projektov Goričkega. Zgodovina

¹ http://www.nagorickem.si/data/upload/Analiza_Na_Gorickem_se_dogaja.pdf,15.12.2018

² Peterca M.; Transformacija naselja Cankova, Diplomsko delo, Univerza v MB, FF, Maribor 2011, str. 22.

³ Isti

družine Vogler sega v leto 1863, ko je Ferdinand Vogler iz Neuhausa v Avstriji odkupil posest in začel z gostinstvom. Leta 1873 je njegov naslednik odkupil vinograd s cimprano viničarijo z leseno prešo od soboškega gostilničarja Benka. Gostilna je postala furmanska postojanka, imela je gospodarski del s hladilnico in druge stavbe za shranjevanje dobrin.⁴ V sklopu objekta je galerija in družinski muzej, ki prikazuje zgodovinske in kulturne značilnosti območja in družine Vogler, ki se je ukvarjala z gostinsko dejavnostjo. Imeli so tudi mesnico in vinsko klet. Središče Cankove krasi panonski vodnjak na vzvod, kot je bil značilen v preteklosti za obsežna nižinska območja predelov Panonske nižine. Na robu vaškega jedra stoji mogočna meščanska vila s preloma 19. stoletja, ki jo je zgradila družina Vogler. Hiša je tipičen primer meščanske alpske vile s prehoda 19. stoletja. Je v zasebni lasti in služi kot stanovanjska hiša. Gre za etnološki spomenik.⁵ Muzejska zbirka v družinskem Voglerjevem muzeju predstavlja zgodovino nekdanjega lovskega dvorca. Gradivo je zbrano, restavrirano in razstavljeno pod okriljem Društva Sij. Pri obnovi dvorca so bili najdeni predmeti, ki pričajo o načinu življenja in ljudeh, ki so bili lastniki tega objekta.⁶

Slika 2: Cankova kot občinsko središčno naselje

(Vir: <http://www.camperstop.si/en/properties/cankova/> 15.1.2019)

Korovci

Korovci so razložena vas SZ od Cankove, v bližini Kučnice na JZ Goričkega. Hiše so večinoma ob cesti Cankova – Gerlinci, pod teraso, ki se dviga proti severu. Skozi naselje teče potok, ki se na JZ izliva v Kučnico. V ohranjeni domačiji Bransbergerjevih je od leta 1997 urejen etnološki

⁴ https://sl.wikipedia.org/wiki/Turisti%C4%8Dni_in_zgodovinski_objekt_Vogler, 20.12.2018.

⁵ <http://www.cankova.si>, 20.12.2018.

⁶ https://sl.wikipedia.org/wiki/Turisti%C4%8Dni_in_zgodovinski_objekt_Vogler, 20.12.2018.

muzej, kjer so razstavljena gospodinjska in kmečka orodja iz začetka 20. stoletja, ki nam prikazujejo življenje in delo naših babic in dedov in so jih iz svojih domačij prinesli sovaščani. V posebnem prostoru je bila že leto prej urejena galerija s stalno razstavo likovnih del lastnika Ernesta Bransbergeja in drugih slikarjev. V smeri proti jugozahodu, ob Kučnici, je bilo v preteklosti veliko rastišče ozkolistnih narcis. Ta cvetlica krasi tudi občinski grb. Med divjimi kostanji sredi Korovcev, v bližini gasilskega doma in Okrepčevalnice Pri Zlatki, stoji versko kulturno znamenje Kamniti križ. Postavili so ga leta 1863. Tu so se vaščani zbirali k šmarnični pobožnosti. Od tod je vsako leto šla procesija na binkoštno nedeljo v župnijsko cerkev na Cankovo. Križ predstavlja kamnito razpelo s križanim Jezusom in Marijo pod njim. Na podstavku je napis v prekmurščini. V bližini kamnitega križa je kapela sv. Duha, ki so jo začeli graditi leta 1988. Korovska gora je služila kot dom tudi našim prednikom. Na obrobju Gore so leta 1941 na posestvu Toplakovih, našli okrašeno kamnito sekuro, staro 3000 let. Leta 1988 je bila evidentirana bakrenodobna naselbina na vzpetini severno od Korovcev, z imenom Pod gorov.

Gerlinci

Tudi območje Gerlincev leži v Krajinskem parku Goričko, ki je zavarovano območje narave že od leta 2003. Ob meji z Avstrijo, čez Kučnico je Šri Činmojev Most harmonije. Most miru povezuje Gerlince in Pölten. V središčnem delu Gerlincev lahko postojimo pred kapelo sv. Antona Padovanskega. V gozdu ob Kučnici si lahko ogledamo dve antični gomilni grobišči, ki ju sestavlja 26 gomil. Občudujemo lahko 200 let star pravi kostanj, morda najdemo še rastišča ozkolistne gorske narcise ali se po razgibanih slemenih (najvišje ležeča točka 342 m) razgledujemo po bližnjih gričih.⁷ Na vrhu slemena se nahaja nov razgledni stolp.

Izletniška kmetija Kozelinovi v Gerlincih ponuja vino lastne pridelave, možnost pokušnje in hladne jedi (domači narezki, tlačenka z bučnim oljem, domače klobase, doma pečen kruh iz krušne peči, ocvirkove pogače, sirovi in jabolčni štruklji in prekmurska gibanica). Gombocovi gojijo različne vinske sorte. Njihova kmetija stoji na lepi razgledni točki, zato se pri njih pogosto ustavijo pohodniki in obiskovalci bližnje Fuks grabe. V Gerlincih je bil rojen Evald Flisar.

Gornji Črnci

V kraju lahko postojimo pred kapelico žalostne matere božje, ter kapelico sv. srca Jezusovega, ki spominja na čas prve svetovne vojne V preteklosti je imela vas različna poimenovanja. Eden od

⁷ <http://www.cankova.si/sl/default.asp>, 20.12.2018.

prvih zapisov je bil kraj »*Chernecz*«, iz leta 1499. Na obrobju naselja so lično urejeni romski zaselki, katerih prebivalci se radi vključujejo v družabno življenje okolice. To je mala vas, ki leži ob potoku Črncu, po domače Črnček in sega do Koroške gore. Zajema tudi ravnino, ki ji pravijo *Deoci*. V središču vasi ob potoku Črnec je tudi počivališče za kolesarje. Ob gasilskem domu je lesena »*hüta*« z madžarskim napisom. Gornji Črneci so kot ostale vasi morali narediti pokopališče, saj madžarski zakonik ni dovolil, da se mrtvo truplo pokoplje v drugo vas. Na pokopališču je križ, ki je napisan v stari prekmurščini.⁸

Krašči

So majhno, razloženo naselje na Goričkem, ki spada v občino Cankova in je del Krajinskega parka Goričko. Naselje se prvič omenja leta 1366 z imenom »*Zomorofalua*«. Posebnost vasi je Ledavsko jezero, ki ga deli na dva dela. Ledavsko jezero se je v vseh teh letih zlilo z okoljem in postalo pomemben ekosistem z vodnim in obvodnim življenjem. Občudujemo ga lahko ob prehodu po Bernardini poti, ki je speljana okrog jezera. Vodni svet bogatijo raznovrstne ribe, ki jih ribiči radi lovijo. Na vzhodnem bregu jezera si lahko pri Ferencovih ogledamo muzeološko postavitev starih kmetijskih strojev, pokrito s slamnato streho in se posladkamo s sezonskim sadjem okoliških sadjarjev, na desnem bregu pa stojimo pred kapelo sv. Ane. V okviru muzeja na prostem imajo pri Ferencovih hišo pokrito z slamo. V Kraščih je tudi gomilno grobišče Pare, verjetno iz rimske dobe. Najdenih je bilo skupno 6 gomil.⁹

Domajinci

Domajinci so naselje, ki ležijo na 220 m nadmorske višine, na prehodu iz ravnine Ravenskega na Goričko. Naselje stoji na pleistocenski terasi, južno pod pregrado zajezitvenega Ledavskega jezera. Vas je obcestna. Prve hiše na zahodu segajo do mostu čez potok Črnec. Leta 1997 so v Domajincih obnovili most na Ledavi, saj je ta ločil vas na dva dela in tako so z obnovitvijo mostu vas spet povezali med seboj. Leta 1880 je bila zgrajena kapela sv. Marjete. To kapelo so prinesli iz Puževca, saj je tam razpadala. Leta 1969 je bil zgrajen gasilski dom z dvorano.

Topolovci

Topolovci so najmanjše naselje občine Cankova. Na robu naselja teče Ledava. V smeri proti Skakovcem se nahaja nekdanje veleposestvo družine Pitz. Cimprača Žilavec je nekdanja

⁸ <http://www.pgd-gornjicrneci.lrf-pomurje.si/vas-gornji-crnci/>, 18.12.2018.

⁹ Zloženska Občina Cankova, Izdala Občina Cankova, 2011.

domačija manjšega kmeta iz konca 19. stoletja. Gre za etnološki spomenik. Ohranila je večino značilnosti panonske domačije in predstavlja stavbno dediščino panonskega območja. V stanovanjskem delu je ohranjena večina stavbnega pohištva, kakor tudi del notranje opreme. Prav tako se je ohranil značilen tloris hiše. Vse stavbe so lesene in ometane z blatom. Gospodarsko poslopje pod isto streho v obliki črke L sledi stanovanjskemu delu in je ohranilo prvotno obliko in videz. Le del gospodarskih poslopij ne obstaja več.

Skakovci

Skakovci so najbolj južno, ravninsko naselje v občini Cankova. Ob starem rokavu Ledave stoji Dündekov mlin. Gre za tehniški spomenik in primer stavbne dediščine lokalnega pomena. Po ugotovljenih virih je že leta 1753 stal na tem mestu ob Ledavi majhen kmečki mlin. Prva faza posodabljanja mlina je potekala leta 1927, sedanjo podobo pa je mlin dobil leta 1946. Gre za razgibano oblikovan valjčni mlin. Na mlinu so delno ohranjene mletne in vodne naprave. Danes mlin ne obratuje in je v privatni lasti. Panonsko območje z ravninami je v preteklosti omogočilo gojenje raznih žitaric. Zato so bili kruh in močnate jedi glavna hrana prebivalcev v preteklosti.¹⁰ V osrčju Skakovec sredi križišča stoji neogotska kapela sv. Trojice z dvonadstropnim zvonikom. V njej je 80 kg težki zvon ter slika Svete Trojice. Na njej je spominska plošča z letnico postavitve in posvetilo žrtvam boleznem kolere, ki je pestila prebivalce. Tu sta bila rojena slikar Ludvik Vrečič in pisatelj Milan Zrinski. Spominsko obeležje, doprni kip Vrečiču se nahaja čez cesto in je delo kiparke Irene Čuk.¹¹

Predstavljeni primeri dediščine so prikazani na zemljevidu, ki je v obliki sestavljanke. Uporabnik-turist, se seznanja z geografsko lego naselij in z dediščino. Sestavljanke je izdelana ob uporabi Google Eartha in aplikacije Learning Apps-Puzzle Maker.

Slika 3: Izdelava sestavljanke ob pomoči računalnika (Foto: M. Hajdinjak, januar 2019)

¹⁰ <http://giskd2s.situla.org/rkd/Opis.asp?Esd=6869>, 18.12.2018.

¹¹ <http://giskd2s.situla.org/rkd/Opis.asp?Esd=6831>, 18.12.2018.

2.2. Turistični potencial občine Cankova

Turistični potencial zajema vse tiste naravne ter družbene in kulturne sestavine pokrajine, ki sicer nimajo povezave s turizmom, vendar zaradi svoje privlačnosti postanejo za turiste turistični objekti in imajo v posameznih območjih tudi velik turistični pomen. Te sestavine se delijo na dve skupini, in sicer na:

-Naravne: naravni objekti in pojavi, relief, podnebne značilnosti pokrajine, vode, živalski in rastlinski svet.

-Družbene in kulturne: jezik (cankovsko prekmursko narečje), gostoljubnost, šege in navade, različni kulturni in gospodarski objekti, ustanove in prireditve.¹²

Turistični potencial so torej naravne sestavine, družbene in kulturne prireditve in splošna infrastruktura. Naravne sestavine turističnega potenciala so geološka zgradba, relief, vode, živalstvo in rastlinstvo, klimatske značilnosti ter druge naravne posebnosti pokrajine. Med kulturne in družbene sestavine turističnega potenciala pa spadajo jezik, mentaliteta, verstva, gostoljubnost, šege, navade, kulturni in gospodarski objekti, ustanove in razne prireditve.¹³

Naravne znamenitosti na območju Občine Cankova so: Ledavsko jezero v Kraščih, gozd Fuks graba v Korovcih, izvir Dobra, ozkolistna narcisa, visokodebelni sadovnjaki, vinogradi, vidra in drugo.

Kulturne znamenitosti na območju Občine Cankova so: doprski kip Avgusta Pavla in njegova rojstna hiša(1886–1949), doprski kip Jožefa Borovnjaka (1826–1909) in drugi.

V skupino etnoloških spomenikov so uvrščene: Vila Cankova 19, Vila Vogler, Cankova 23, Panonski vodnjak na vzvod, Cerkev sv. Jožefa, cimprača Žilavec v Topolovcih in gomilna grobišča v Gerlincih.

Turistična infrastruktura je predpogoj za uspešno razvit turizem. Vključuje namestitve in druge objekte, tematske in rekreacijske poti, informacijske točke, prodajna mesta, športne objekte, dvorane, parkirišča in drugo.

*V Občini Cankova je opremljenost z infrastrukturnimi objekti zadovoljiva, kar je pomemben pogoj za razvoj turistične dejavnosti. Izboljšati bi bilo potrebno opremljenost znamenitosti s kažipotmi, kar je trenutno v fazi izvedbe.*¹⁴

V Občini Cankova je dovolj objektov za prehrano, primanjkuje pa možnosti za prenočevanje, predvsem za večje skupine. Prenočitvene zmogljivosti imajo Gombocovi v Gerlincih, penzion Ajda na Cankovi, sobodajalstvo Obal in turistična kmetija Ferencovi.¹⁵

¹² Horvat U.(2000). Razvoj in učinki turizma v Rogaški Slatini, Ljubljana, Založba ZRC.

¹³Kuzma Cigoj A.; Kulturni turizem v občini Cankova, dostopno na: file:///C:/Users/POS/Downloads/12051_CigojKuzma_Diploma%20(2).pdf, 15.12.2018.

¹⁴ Ustni vir, R. Žnidarič, 2018.

V občini Cankovi obiskovalcem ponujajo različne vrste turizma. Zbrali smo nekaj primerov:

- verski turizem (Jožefov sejem, pohod po križevem potu sv. Frančiška),
- kmečki turizem (Turistična kmetija Ferencovi v Kraščih, turistična kmetija Kozelinovi v Gerlincih),
- rekreativni turizem (Fuks graba v Korovcih, Helenina pot, Bernardina pot, Voglerjeva kolesarska pot),
- kulturni turizem (spomenik Augusta Pavla in njegova rojstna hiša, spomenik Jožefa Borovnjaka, Vila Vogler, Bransbergerjev muzej v Korovcih, muzej na prostem v Kraščih),
- gostinski turizem (gostilna Ajda, okrepčevalnica Zlatka, Rožica Betina v Gerlincih),
- izletniški turizem (Ledavsko jezero, gomilna grobišča),
- podeželski turizem (etnološka dediščina Voglerjevih, značilna kulinarika, vino),
- doživljajski turizem (kulturno turistične prireditve- Turistično kmečke igre, Voglerjevi dnevi).

Turistična ponudba Občine Cankova je v prvi vrsti tesno povezana z lokalnimi znamenitostmi in turističnimi točkami, o katerih se obiskovalci lahko seznanijo na Občini Cankova oziroma v TIC-u v Kavarni Vogler. V lokalni skupnosti je manj možnosti za športni, mladinski, tudi poslovni turizem. Ni urejenih kolesarskih poti, ni večje športne dvorane oziroma le ena večja športno rekreativna površina pri osnovni šoli. Zato se v turistični ponudbi občine več pričakuje od aktivnosti in interesov posameznikov in nosilcev ponudbe turističnih izdelkov in storitev, kot na primer pri Voglerjevih.

....Turisti, ki obišejo kraje občine Cankova, si lahko ogledajo na primer gozdno učno pot Fuks graba, galerijo Bransberger v Korovcih, Ledavsko jezero, prirejamo pa tudi različne prireditve, kot so na primer turistično kmečke igre v avgustu. Posebnih ponudb za mlajše turiste ni. Informativne table so grafično že izdelane, potrebno jih je le še namestiti po vaseh. So v velikosti 60x90 cm in bodo postavljene ob že obstoječi oglasni tabli. Na njih so skicirane ceste in s piktogrami označene pomembne točke. Niso pa opisane znamenitosti, saj so table za to premajhne. Občasno turiste sprejemajo tudi na Občini. Gospa Renata opravi tudi vodenje, v kolikor je povpraševanje. A največkrat prihajajo ob vikendih. Skupine se za ogled predhodno najavijo. Če potrebujejo gradivo gredo v TIC, tudi na KP Goričko. V preteklosti so imeli na

¹⁵ Kuzma Cigoj A.; Kulturni turizem v občini Cankova, dostopno na: file:///C:/Users/POS/Downloads/12051_CigojKuzma_Diploma%20(2).pdf, 15.12.2018 str.32.

občini tudi ideje glede turističnega spominka občine, a niso bile uresničene. Trenutno ni izdelanih nobenih spominkov.¹⁶

2.2.1. Naravne znamenitosti

Naravne znamenitosti dajo vsaki turistični destinaciji dodano vrednost in so najpomembnejši dejavnik pri razvoju turizma v občini. Tudi občina Cankova se lahko pohvali s pestro ponudbo naravnih znamenitosti, saj na svojem dokaj majhnem območju lahko turistu ponudi veliko zanimivega. Območje večjega dela občine Cankove že od leta 2003 leži v Krajinskem parku Goričko. Je tudi del Nature 2000. Na Cankovi se v Vili Vogler nahaja najbolj zahodna točka vhoda v Krajinski park Goričko. V nadaljevanju predstavljamo najpomembnejše naravne znamenitosti v omenjeni občini, ki za turiste najbolj zanimive.

Turistična gozdna učna pot FUKS GRABA v Korovcih

Severno od Cankove, na gričevju med Korovci, Gerlinci in Gornjimi Črnci so obsežni gozdovi-Korovska Gora. Ta gričevnati svet nudi popotnikom veliko naravnih znamenitosti. Te lahko odkrivamo na Turistični gozdni učni poti Fuks graba, ki je speljana ob potočku. Zvesti spremljevalec in vodnik po poti je prijazna lisička, ki pokaže tudi svoj dom in po kateri je pot dobila tudi ime. Na turistični gozdni poti je oblikovanih devet stojišč oziroma odsekov, na katerih se lahko poučite o črni jelši, krmni njivi, gozdnem robu, smrekovi monokulturi, lisičjem domu, iglavih in listavih, obnovi gozda, lovskih objektih, pedološki sestavi tal, potočku, vodi in še o mnogo čem.

Fuks graba je učna pot z devetimi vsebinskimi točkami. V njej se lahko seznanimo s sestojem črne jelše, pomenom gozdnega roba, smrekovo monokulturo, lisičjim domom, obnovo gozda, lovskimi objekti, rastjo drevesa in pedološkim Korovska Gora je obsežen gozdni kompleks na območju Korovcev. Turistično gozdna učna pot s prerezo tal je bila vzpostavljena leta 1996.

Ledavsko jezero

Gre za umetno akumulacijsko jezero, ki je nastalo z zaježitvijo Ledave v 70. letih 20. stoletja. Njegova površina meri 218 ha. Ker se jezero lepo vključuje v pokrajino in je bogato z različnim življenjem, je predmet velikega zanimanja. Načrtujejo se novi ukrepi in projekti, s katerimi se bodo uravnale želje in potrebe vodnega gospodarstva, lokalnih skupnosti, različnih interesnih skupin ter nenazadnje tudi naravovarstvenikov.

¹⁶ Ustni vir, R. Žnidarič, 2018.

Ob jezeru je tudi Turistična kmetija Ferencovi, kjer lahko obiskovalci poskusijo domače dobrote in vino iz vinskih kleti. Na ogled je tudi muzej na prostem.

Ledavsko jezero sodi pod okrilje Ribiške družine iz Murske Sobote. Ledavsko jezero so ljubitelji rib zelo hitro naselili z mnogimi ribjimi vrstami, tako tujimi kot domačimi.

Na jezeru je možnost ribolova in sicer ribjih vrst: ameriški somič, babuška, klen, koreselj, krap, linj, ostriž, rdečeoka, rdečeperka, smuč, som, ščuka in zelenika. Ponujajo različne vrste ribolova, na primer: beličarjenje, muharjenje, talni ribolov ali vijačenje. Dovoljene so različne vabe: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora in vabe živalskega izvora.

Ob jezeru in v njegovi neposredni bližini najdemo tudi primere dediščine oziroma različne možnosti za rekreacijo, ki so lahko dodatna ponudba za razvoj turizma.

Slika 4: Ledavsko jezero

(VIR: http://www.slocold.si/galerija/domajinci/domajinci_gal.htm, 15.5.2018)

http://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=337&id_language=1&id_meta_type=23, 7.12.2018)

Ozkolistna narcisa

Nekoč je bogatila travnike ob mejnem potoku Kučnica in visokodebelne sadovnjake v naseljih Cankova, Korovci, Gerlinci in Gornji Črnci. Je čebulnica z dišečim cvetom, sestavljena iz šestih snežno belih cvetnih listov in majhnim rumenim privenčkom, z rdečkastim, nazobčanim robom v sredini. Cveti v aprilu in maju. Zaradi osuševanja kmetijskih površin in intenzivne pridelave so se rastišča močno zmanjšala, zato je zavarovana.¹⁷

¹⁷ <http://www.cankova.si>, 19.1.2019.

Ledava in Kučnica

Ledava je reka v severovzhodni Sloveniji in sosednji Avstriji, je levi pritok Mure. Izvira pri vasi Pichla na avstrijskem Štajerskem, po nekaj kilometrih priteče v Slovenijo, teče proti jugu do umetnega Ledavskega jezera, nato zavije proti jugovzhodu in teče ves čas po severnem delu Murske ravnine.¹⁸ Kučnica je mejni vodotok s sosednjo Avstrijo vse od 12. stoletja. V preteklosti so jo regulirali, saj je pogosto poplavljala. Cankova je nastala na višje ležeči terasi zaradi teh poplav Kučnice. Na robu naselja Cankova, proti Topolovcem, je izvir potoka Dobel.

Druge naravne zanimivosti

Na območju Cankove najdemo tudi mogočna drevesa. Tako zgodovinski objekt Voglerjevih obdaja mogočen divji kostanj iz druge polovice 19. stoletja, ki nudi v poletnih mesecih senco za obiskovalce in goste večnamenskega objekta.

Pester je tudi živalski svet. Na območju občine Cankova najdemo predvsem značilne ptice, vidro, štorčljke in dvoživke. Ledavsko jezero je bogato z ribami in dvoživkami. Preraščeni deli so odličen življenjski prostor 25-im različnim vrstam ptic, ki jih marsikje po Sloveniji ne srečamo več. Ekosistem pa odgovarja tudi vidri, ki tu živi in se uspešno razmnožuje. Znano je, da je na Goričkem najbolj ohranjena populacija vidre v Sloveniji. Tukaj srečamo tudi 44 različnih vrst kačjih pastirjev, kar predstavlja 3/5 vseh slovenskih vrst. Jezero se z okoliškimi gozdovi in obdelano Goričko pokrajino staplja v čudovito panoramo kulturne krajine. Priča ohranjenosti narave in lepih okoliških gozdov so prostoživeče lisice, jeleni, srne in divji zajci.¹⁹

2.2.2. Kulturne znamenitosti

Kulturne znamenitosti so predstavljene po naseljih občine Cankova v poglavju opis naselij. K temu lahko dodamo še različne prireditve, ki se odvijajo na območju občine Cankova. To so prireditve, ki obujajo tradicionalno kulturo, način življenja in povezujejo preteklost s sedanostjo. Te prireditve so namenjene širši publiki, vendar je do sedaj vse več domačih obiskovalcev prireditev. Bližina meje privabi tudi veliko avstrijskih obiskovalcev.

Med pomembnejšimi prireditvami, ki smo jih povzeli po koledarju kulturnih prireditev v občini Cankova, so naslednje:

-Jožefovi dnevi, ki se odvijajo v mesecu marcu. Sejem poteka 19. marca v občinskem središču ob cerkvi. Sodelujejo tudi učenci osnovne šole. Sodelujejo tudi občani, ki razstavljajo svoje izdelke (npr. ročna dela, kulinarčni izdelki, pecivo, izdelki iz meda, izdelovanje rož iz krep papirja, pletenje košar in drugo).

¹⁸ <https://sl.wikipedia.org/wiki/Ledava>, 19.1.2019.

¹⁹ Gradivo mednarodnega natečaja Sodelujmo za sanjsko reko, jezero in obalo »Bo Ledavsko jezero naš ponos?, OŠ Cankova, 2018.

- Folklorni večer se odvija v februarju, ko se predstavi folklorna skupina Podkolonca. Prireditve se udeležijo tudi povabljeni folklorne in kulturne skupine iz širšega območja, občasno tudi iz slovenskega Porabja in sosednje Hrvaške.
- Kresovanje in postavljanje mlaja poteka med prvomajskimi prazniki ob Ledavskem jezeru.
- Turistično društvo Cankova vsakoletno sodeluje na srečanjih objezerskih krajev. Organizirajo družabne igre in ogled stojnic domačih in tujih rokodelcev v sodelovanju s KP Goričko.
- Turistične kmečke igre so organizirane vsako drugo nedeljo v avgustu, vsakokrat v drugem naselju občine Cankova. Vsaka vas ima svojo ekipo, ki tekmuje v različnih igrah kulturno zabavne vsebine.
- Pohodništvo: letno je organiziranih več pohodov, na primer po Bernardini poti, Voglerjevi poti, Evropski pohod prijateljstva.²⁰ Jožefov pohod organizira TD Cankova in je organiziran po vaseh občine Cankova.
- Prireditve ob občinskem prazniku, 25. Maju potekajo v sodelovanju z OŠ Cankova.
- Kmečka tržnica se odvija vsako prvo soboto v mesecu pred Vilo Vogler. Ponudniki so lokalni pridelovalci.
- Prireditve KUD Sij v galeriji Vogler: društvo prireja likovne kolonije, razstave, predavanja z zgodovinsko tematiko, predstavitve knjig in drugo.

Pohodne in rekreacijske poti po občini Cankova

Velik pomen za razvoj turizma ima tudi rekreacijska dejavnost, ki je v občini dokaj pestra. Gorička pokrajina je zelo raznolika in zelo primerna za pohodnike in kolesarje. Na območju občine Cankova ali vsaj na njenem delu, je več pohodniških in tematskih poti, ki vsakoletno na prireditvah privabijo obiskovalce željne rekreacije od blizu in daleč (Na primer: mednarodni evropski pohod prijateljstva). Mnogi se ob koncu tedna podajajo na individualne pohode in se pri tem prepuščajo lastni domišljiji pri uporabi določenih odsekov poti. Možnosti je več:

-Helenina pot

Izhodišče Voglerjeve oziroma Helenine poti je Kavarna Vogler. Poteka proti mejnemu prehodu Cankova in se nadaljuje po avstrijski strani ob Kučnici. Na eni strani pohodnike spremljajo širni travniki in velika polja, na drugi strani pa gozd. Nato lahko gremo po gozdni poti, kjer lahko

²⁰ http://www.cankova.si/dokumenti/19/2/2018/Koledar_prireditev_2018_210x792mm_TISK_1318.pdf, 10.1.2019.

srečamo gozdni sestoj in njegove prebivalce ali pa gremo nazaj proti Cankovi mimo znane Bransbergerjeve domačije.

-Bernardina pot

V Kraščih in delu Ropoče se raztezata dva griča in ležita v občini Cankova. Na pot se podamo proti zahodu. Ob nasipu lahko opazujemo mirni tok Lendave, privabi nas tudi rastlinska čistilna naprava. Lahko se podamo po mirni poti ob jezeru, kjer lahko opazujemo tudi labode. Pot je posvečena domačinki, veliki ljubiteljici in raziskovalki jezera, biologinji mag. Bernardi Novak, ki je v svojih številnih delih znala ljudem približati bogastvo narave, ki nas obdaja.

-Voglerjeva kolesarska pot

Voglerjeva kolesarska pot je hkrati mobilna učna pot. Dolga je 24 km, na poti je 15 znamenitosti, na vsaki točki je zanimivost, kjer je več izzivov. Po poti se lahko podate peš ali s kolesom. Start krožne poti je v parku, cilj pa na Voglerjevem dvorišču. Izzivi, ki jih rešuje obiskovalec so geografsko in zgodovinsko povezani.²¹

Slika 5: Kolesarjenje po poti v okviru Voglerjevih dnevov

(Vir:<https://www.vestnik.si/cankova-voglerjeva-kolesarska-pot-mobilna-ucna-pot-6568393>,15.12.2018)

-Križev pot sv. Frančiška Asiškega

Pot se začne pri Lovenjakovem križu. Pohodniki po svetopisemski vsebini križevega pota v štirinajstih postajah spremljajo Jezusovo trpljenje; prva postaja povezuje Lovenjakov križ s kulturno krajino v ambientu rodovitnih polj z zadnjo na robu bližnjega gozda in izvirom potoka Dobra. Križev pot na Cankovi nagovarja današnje stanovalce sveta in bodoče rodove o Božjem

²¹ <https://www.vestnik.si/cankova-voglerjeva-kolesarska-pot-mobilna-ucna-pot-6568>, 12.1.2019.

odrešenju človeštva. Želja snovalcev poti je bila, da bi križev pot in s tem Cankova postali atraktiven turistični cilj romarjev in obiskovalcev.²²

2.2.3. Turistična suprastruktura

Pod turistično suprastrukturo spadajo objekti, ki so nastali zaradi zadovoljevanja turističnih potreb v najširšem smislu. Na območju občine Cankova so naslednji nastanitveni objekti: Penzion Ajda, Sobodajalstvo na Cankovi in Turistična kmetija Ferencovi v Kraščih. Gostinski objekti s hrano so: Gostilna Ajda na Cankovi, Izletniška kmetija Kozelinovi v Gerlincih, Okrepčevalnica pri Zlatki v Korovcih, Turistična kmetija Ferencovi v Kraščih, Okrepčevalnica Flegar v Gerlincih (ob vikendih) in Kavarna Vogler na Cankovi, le ob vikendih s ponudbo tradicionalne prekmurske kisle juhe in bograča.

Poleg omejenih nastanitvenih in gostinskih objektov s hrano je še pestra ponudba barov oziroma lokalov, ki ponujajo gostom le pijačo. To so na Cankovi: Kavarna Vogler, Aga bar, bar Kuzma Bojan, Lovski dom ter Lake Cafe v Domajincih in Dnevni bar Kous v Kraščih. Imamo tudi fitness klub Bonsai na Cankovi. V občini Cankova imamo tudi trgovino Mercator.²³

3. TURISTIČNI PROIZVOD OBČINE CANKOVA

3.1. Kaj je turistični proizvod in od kod ideja zanj?

Turizem je ena izmed najhitreje rastočih dejavnosti. Razvoj turizma je poslovna priložnost držav, regij, lokalnih skupnosti, podjetij in podjetnikov ter javnega in nevladnega sektorja. Potovanja so postala del življenjskega sloga in kakovosti življenja.²⁴ Turistični proizvod je osnovni del turistične ponudbe. Celo doživetje je povezano s tem, kaj potrošnik vidi, povezano je tudi s potovanjem in bivanjem izven kraja stalnega bivališča. Turistični proizvod se največkrat nagiba k storitvi, ki je v mnogih primerih kombinirana z izdelki.²⁵ Turistični proizvodi, predvsem spominki, so za vsakega turista nekaj pomembnega, saj imajo spomin na to, kaj vse so tam doživeli. Turistični proizvod temelji na naravnih in kulturnih danostih ob upoštevanju legend o nastanku Cankove. Turistični vodiči poudarjajo simbolni pomen vode oz. vodnjaka za Cankovo in s tem pojasnijo izvor imena Cankova, ki naj bi po eni od legend nastalo iz besede »*conkati*« kar pomeni kapljati. Iz vodnjaka je bilo venomer slišati kapljanje oz. »*conkanje*« vode. Kraj se v virih sicer prvič omenja 1212. leta, imenovan kot kraj »*ob mrzlem studencu*«, oz.

²² <https://old.vecer.com/foto-na-cankovi-blagoslovili-krizev-pot-6599028>, 17.1.2019.

²³ http://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=495&id_language=1&id_meta_type=23, 7.12.2018.

²⁴ <http://www.ef.uni-lj.si/podiplomsko/turizem>, 15.12.2018.

²⁵ http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Oblikovanje_turisticnih_proizvodov-Grlica.pdf,

nemško Kaltenbrunn ali madžarsko Hidegkút.²⁶ Prvotno ime kraja *Cankova ves* vsebuje svojilni pridevnik od osebnega imena *Canek*, *Cank* z imenotvorno različico, *Canjko*, *Cajnko*, ki se ohranjajo kot priimki. To osebno ime je prevzeto iz nemškega *Zank*, kar je prvotno domnevno vzdevek prepirljivemu človeku, izpeljan iz nemške besede *zanken* v pomenu- prepirati se.²⁷

Že iz občinskega grba (Slika 6) je razvidno, da ima voda na območju občine Cankova že od nekdaj simbolni pomen. Dve valoviti črti simbolizirata dva vodotoka v občini, Ledavo in Kučnico. Obenem pa simbolizira dejstvo, da brez vode ni življenja. Namesto šest listov ozkolistne narcise jih je osem, kar pomeni, da je Občino Cankova ustanovilo osem naselij. Listi so različnih velikosti, kar predstavlja razlike v velikosti med naselji.²⁸

V spominku sta prav tako dve črti na škafu, kar simbolično predstavlja že omenjena vodotoka, Ledavo in Kučnico. Med njima je simbol občine-grb, ki ga prikazuje slika 6 in napis *Občina Cankova*.

Slika 6: Grb občine Cankova

(Vir: http://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=460&id_language=1&id_meta_type=22, 20.12.2018)

3.2. Turistični spominek občine Cankova

V raziskovalni nalogi smo zasnovali turistični proizvod, ki tokrat predstavlja turistični spominek občine Cankova. Občina Cankova še nima uradnega turističnega spominka, ki bi bil pomemben del trženja turistične ponudbe in promocije kraja oziroma občine. Z našim turističnim proizvodom želimo spodbuditi razmišljanje v tej smeri ter prispevati k ustvarjanju spominkov, ki bi prepoznavno in izvirno predstavljali turistično območje Občine Cankova.

Spominek prepoznavno in izvirno predstavlja kulturno, etnološko, zgodovinsko in geografsko podobo občine Cankova. Možno ga je izdelati v poljubnih količinah za prodajo.

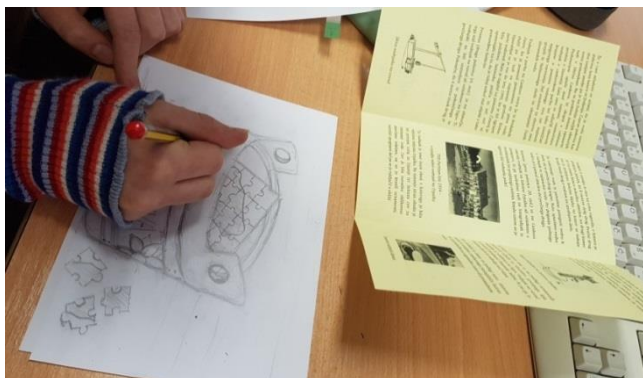
²⁶ http://cankova.si/sl/page.asp?id_meta_type=2&id_informacija=149, 11.12.2018.

²⁷ <https://sl.wikipedia.org/wiki/Cankova>, 13.12.2018.

²⁸ http://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=460&id_language=1&id_meta_type=22), 13.12.2018.

Vsebuje dva osnovna elementa; škaf, s katerim so v preteklosti hodili po vodo. Imel je odprtino, saj so lahko iz njega vodo prelili v druge posode. Škaf predstavlja del ohranjene legende o izvoru imena Cankova, ki se povezuje z naravno danostjo, ki je omogočala nastanek kraja. To sta vodotoka Kučnica in Ledava. Drugi element je sestavljanke, ki je sestavljena iz zemljevida občine, ki bo prikazal vseh osem naselij s kulturnimi in naravnimi znamenitostmi. Velikost sestavljanke je A5. Škaf bi bil narejen iz naravne lepenke, sestavljanke pa iz papirja. Sestavljanke bo ob končnem izdelku vstavljena v škaf. Zunanji videz škafa bo obogaten z napisom in grbom občine Cankova. Želeli smo, da ima turistični spominek tudi uporabno vrednost za turista oziroma obiskovalca, da se z njim lahko kaj nauči oziroma mu ta nudi lepe spomine na obiskana naselja občine Cankova. Zato smo škafu dodali sestavljanke z zemljevidom in na njem prikazali glavne kulturne in naravne znamenitosti občine Cankova. Spominek je izdelan ročno, z dodanimi okrasnimi elementi. Želeli bi si, da bi lahko dogovorjeno količino turističnih spominkov namenili različnim nastanitvenim in gostinskim objektom ter TIC-u na Cankovi.

Ko sestavljanke sestavimo, lahko prazen škaf uporabimo v različne namene. Uporaben bi bil za shranjevanje raznih uporabnih stvari (drobiža, bonbonov, ključev in podobno). Lahko bi ga uporabili tudi kot lonček za pisala ali kot škatlico za nakit.

Slika 7: Risanje skice

(Foto: M. Hajdinjak, januar 2019)

Slika 8: Skica turističnega spominka

(Foto: M. Hajdinjak, januar 2019)

3.3. Kraj in čas izvedbe promocije

V lokalni skupnosti bi izdelek predstavili na prireditvi v Vili Vogler. Razstavljen bi bil v družinskem muzeju. Najprimernejši čas za predstavitev izdelka bi bil ob pomembnih prireditvah in lokalnih dogodkih. V mesecu marcu bi na Jožefovih dnevih, v juniju pa na Voglerjevih dnevih na turistični stojnici predstavili turistični spominek z zgodbo. Na stojnici bi ob tem predstavili tudi znamenitosti občine Cankova. Ob občinskem prazniku v mesecu maju, bi na prireditvi bili na ogled razstavljeni spominki. V mesecu avgustu bi potekale turistično kmečke igre in bi se turistični spominek lahko prodajal na prireditvi. Spominek bi bil turistom in obiskovalcem na voljo tudi v turističnem informacijskem centru, ki se nahaja v zgodovinskem objektu Vogler.

3.4. Sodelujoči pri turističnem proizvodu

Pri turističnem proizvodu bi sodelovali predstavniki Občine Cankova, TD Cankova, ponudniki gostinskih storitev in predstavniki posameznih naselij. Povezali bi se tudi z županom občine Cankova. Navajamo nekaj sodelujočih:

- Izletniška kmetija Kozelinovi v Gerlincih,
- Turistična kmetija Ferencovi v Kraščih,
- Kavarna Vogler na Cankovi,
- Gostišče, pizzerija Ajda Cankova ,
- Sadjarstvo in sušilnica sadja Angela Vratuša,
- Mesarija Hanžel, Gerlinci,
- Oljarna Štesl, Gerlinci,
- Drugi ponudniki, ki bi jih povabili k sodelovanju pri promociji.

Sodelujoči bi predstavljali spominek na razstavah in lokalnih dogodkih. Na območju Občine Cankova delujejo različne organizacije in društva, s katerimi bi lahko še tesneje sodelovali. Ta društva so:

- Turistično društvo Cankova (Folklorna skupina Podkolonca),
- Turistično društvo Korovci,
- Kulturno umetniško društvo Sij, Cankova,
- Društvo upokojencev Cankova,
- Romsko društvo,
- Športna društva po naseljih,

- pohodniško društvo, Društvo GENAU, Cankova,
- NK Cankova in drugi nogometni klubi po naseljih,
- Gasilska zveza Cankova in PGD po naseljih občine.

3.5. Finančni načrt turističnega proizvoda

Za predstavitev in proizvodnjo bi zaprosili sponzorska sredstva nekaj sponzorjev z območja občine Cankova (podjetja, obrtniki...), ki bi nam pomagali pokriti del stroškov izdelave turističnega spominka. Pri izdelavi spominka bi nastali naslednji stroški: za naravno lepenko iz katere je izdelan škof, za papir na katerem se tiska sestavljanka in barve za tiskanje.

3.6. Promocija in trženje turističnega proizvoda

Pripravili bomo različna gradiva za promocijo turističnega spominka. Turistični spominek bomo razstavili v TIC-u na Cankovi, na Občini Cankova in pri gostincih ter drugih ponudnikih v občini. Predstavili ga bomo na občinski spletni strani, posneli bomo reklamni video oglas o njem in ga predstavili v lokalnem informatorju *Utrip*. Predložili ga bomo občinskemu odboru za turizem v občini Cankova, kot dopolnitev turistične ponudbe občine.

-Spletne strani

- Spletna stran OŠ Cankova: tam bo objavljena novica o kraju in datumu turistične tržnice, povezava na turistično raziskovalno nalogo, obvestilo o izvedbi, odzivi udeležencev.
- Spletna stran Občine Cankova: tam bomo objavili novice o uspešnosti turistične raziskovalne naloge v projektu Turizmu pomaga lastna glava, povezava na turistično raziskovalno nalogo.
- Facebook: program dogodkov, objava fotografij prireditev.
- Twitter in Instagram: objava dogodka in fotografij prireditev.

-Objava vabila na turistično tržnico v lokalnem informatorju Utrip

Vabilo na prireditev bo objavljeno v mesecu marcu, v lokalnem informatorju *Utrip*, ki ga občasno prejemajo gospodinjstva na območju občine Cankova. Namenjen je tudi gostom, ki obiščejo Cankovo in je na voljo tudi v TIC- u na Cankovi.

-Promocija v sklopu različnih prireditev v letu 2019

-Promocija na Jožefovih dnevih: na razstavi ob Jožefovih dnevih (marec 2019) se bo turistični krožek OŠ Cankova predstavil na razstavi.

-Promocija na Voglerjevih dnevih: na dnevu odprtih vrat, zadnji vikend v juniju.

-Promocija ob 20. obletnici nastanka Občine Cankova, ki bo v mesecu maju 2019,

-Promocija ob 100-obletnici priključitve Prekmurja k matičnemu narodu; KUD Sij Cankova prireja obeležitev obletnice v mesecu avgusta v galeriji Vogler, kjer bo turistični spominek na voljo obiskovalcem. Tega dne bi predstavili tudi dramsko igro o *Canjku*, ki je sestavni del naloge in bo predstavljena tudi na turistični tržnici.

-Promocija zgodbe o Cankovi na turistični tržnici

V procesu nastajanja te raziskovalne naloge in oblikovanja turističnega spominka je nastala tudi ideja o dramski uprizoritvi zgodbe iz Cankove. Zgodba je predstavljena v prekmurskem narečju, saj želimo s tem tudi prispevati k obeležitvi 100-obletnice priključitve Prekmurja k matičnemu narodu.

3.7. Osnutek predstavitve turističnega proizvoda na turistični tržnici

Na turistični tržnici bo naš turistični proizvod predstavljalo 7-9 učencev in učenk. Nekaj jih bo po področju, kjer se bo odvijala tržnica vabilo obiskovalce, da se ustavijo na našem prireditvenem prostoru. Z učenci bomo pripravili predstavitveno stojnico iz naravnih materialov. Predstavili bomo sestavljenko, ki bo spominjala na značilnosti in posebnosti občine Cankova. Dodali bomo še škafec kot simbol za stari vodnjak. Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi kratek film s predstavitvijo turističnega proizvoda, ki so ga pripravili učenci.

Za obiskovalce bomo pripravili promocijski material, zemljevid, zloženko, sestavljenko in letake. Pripravili bomo tudi zgodbo o občini Cankova, ki pripoveduje dve različici o nastanku imena občine Cankova. V zgodbi je predstavljeno življenje na Cankovi nekoč. Takrat je občina še spadala pod Avstro Ogrsko. V zgodbi naj bi Cankova dobila ime po prepirljivem moškem, ki mu je bilo ime *Canjko*. Velik pomen je imel vodnjak, oziroma škaf. Z njim so ženske nekoč zajemale vodo, ki so jo potrebovale pri domačih opravilih. Vodo so za živino potrebovali tudi moški. In včasih so med njimi nastali spori. V naši zgodbi je predstavljen Canjko, ki se z ženskami prepira za vodo. Predstaviti smo želeli tudi kulturno dediščino in zgodovino Cankove, z znanimi osebnostmi. Zgodba je napisana v prekmurskem jeziku, saj želimo da se naš jezik ohranja tudi prihodnjim rodovom. Zgodba bo predstavljena tudi na turistični tržnici. Ob predstavitvi zgodbe o občini Cankova bodo lahko tudi obiskovalci sestavljali sestavljenko.

-Promocija zgodbe o Cankovi na turistični tržnici

V procesu nastajanja te raziskovalne naloge in oblikovanja turističnega spominka je nastala tudi ideja o dramski uprizoritvi zgodb iz Cankove. Zgodba je predstavljena v prekmurskem narečju, saj želimo s tem tudi prispevati k obeležitvi 100-letnice priključitve Prekmurja k matičnemu narodu.

V nadaljevanju je predstavljen odlomek iz dramske igre-Zgodbe iz Cankove:

Dogodek se odvija na Cankovi ob cerkvi Sv. Jožefa, ko so kmetice Francka, Treza in Joža šle s škafi k vodnjaku po vodo. K vodnjaku so prišli kmetje prevozniki Pepek, Lujzek in Pištek, da bi se živina napojila. Kmetice se pogovarjajo o dogodkih v vasi, o drugih krajih, o živini, o vsakdanjih opravilih, služabnice govorijo kako poteka delo na polju, o boleznih, o hrani, o pridelkih ter o preteklosti...

PEPEK: Bog daj! Ka se pa tu dogaja?

TREZA: Me smo pa tu doma. Ka pa vi?

PIŠTEK: Mij smo pa etan z Radgone, pelamo pšenico prek na Vogersko. Krave so žejdne mij pa trujdne. Mo se spočijnole pre voglare. Pa bi prosili malo vodej za živijno.

JOŽA: Kak pa tau? Mej smo domače čakajte na rejd. (...Odlomek iz igre)

4. ZAKLJUČEK

Z oblikovanjem turističnega proizvoda smo želeli ustvariti novo ponudbo za obiskovalce občine Cankova. V občini Cankova je sicer zadovoljiv turistični potencial, ki pa je premalo izkoriščen. Temelji na pestrih naravnih, družbenih in kulturnih prvinah pokrajine, razviti splošni infrastrukturi in dobri ponudbi domače kulinarike. Primanjkuje le samoiniciativnosti za razvoj turizma, premalo je ponudbe za mlajše generacije turistov, zaradi majhnosti občine pa ni dovolj možnosti za večja vlaganja v turizem. Z izdelavo turističnega spominka smo želeli obiskovalcem ponuditi izdelek, ki bi jih spominjal na prijetna doživetja in na dediščino naselij naše občine. Izdelek je prispevek k dodatni promociji kulturnega, doživljajskega in izletniškega turizma. Z zgodbo, ki je nastala ob razvoju ideje spominka, bomo obogatili tudi prireditve na Cankovi v obliki dramske uprizoritve. Izdelek bo razstavljen na pomembnejših prireditvah, pri promociji pa nam bodo pomagala društva (KUD Sij, TD Cankova) in gostinski ponudniki v občini. Ob nastajanju izdelka smo se z učenci seznanili z idejo podjetništva, promocije in trženja turističnega proizvoda.

5. LITERATURA IN VIRI

5.1. Literatura

Gradivo mednarodnega natečaja Sodelujmo za sanjsko reko, jezero in obalo »Bo Ledavsko jezero naš ponos?, OŠ Cankova, 2018.

Peterca M.; Transformacija naselja Cankova, Diplomsko delo, Univerza v MB, FF, Maribor 2011, str. 22.

Vogrinčič S., Vogrinčič L., Bokan L., Raziskovalna naloga: Po poti kulturne dediščine v občini Cankova, Cankova, 2015, str. 22 in 42-43.

Zloženska Občina Cankova, Izdala Občina Cankova, 2011.

5.2. Viri

Spletni viri:

Križev pot na Cankovi, dostopno na: <https://old.vecер.com/foto-na-cankovi-blagoslovili-krizev-pot-6599028>, 17.1.2019.

Občina Cankova, dostopno na: <http://www.cankova.si>, 20.12.2018.

Turistični in zgodovinski objekt Vogler, dostopno na:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Turisti%C4%8Dni_in_zgodovinski_objekt_Vogler, 20.12.2018.

Cankova, dostopno na: <http://www.cankova.si/sl/default.asp>, 20.12.2018

PGD Gornji Črnci, dostopno na: <http://www.pgd-gornjicrnci.lrf-pomurje.si/vas-gornji-crnci/>, 18.12.2018.

Opis enote nepremične kulturne dediščine, dostopno na:

<http://giskd2s.situla.org/rkd/Opis.asp?Esd=6869>, 18.12.2018.

Opis enote nepremične kulturne dediščine, dostopno na:

<http://giskd2s.situla.org/rkd/Opis.asp?Esd=6831>, 18.12.2018.

Kuzma Cigoj A.; Kulturni turizem v občini Cankova, dostopno na: [file:///C:/Users/POS/Downloads/12051_CigojKuzma_Diploma%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/POS/Downloads/12051_CigojKuzma_Diploma%20(2).pdf), 15.12.2018.

Pešpoti, poti za nordijsko hojo, dostopno na:

http://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=337&id_language=1&id_meta_type=23, 7.12.2018.

Občina Cankova, dostopno na: <http://www.cankova.si>, 19.1.2019.

Ledava, dostopno na: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Ledava>, 19.1.2019.

Koledar prireditev v občini Cankova, dostopno na:

http://www.cankova.si/dokumenti/19/2/2018/Koledar_prireditev_2018_210x792mm_TISK_1318.pdf, 10.1.2019

Voglerjeva kolesarska mobilna učna pot, dostopno na: <https://www.vestnik.si/cankova-voglerjeva-kolesarska-pot-mobilna-ucna-pot-6568>, 12.1.2019.

Na Cankovi se bodo podali na križev pot in v tek za mir, dostopno na:

<https://sobotainfo.com/novica/lokalno/na-cankovi-se-bodo-podali-na-krizev-pot-v-tek-za-mir/448055>, 6.1.2019.

Otvoritev vodnjaka na Cankovi, dostopno na:

http://cankova.si/sl/page.asp?id_meta_type=2&id_informacija=149, 23.11.2016.

Analiza stanja nevladnih organizacij na Goričkem, dostopno na:

http://www.nagorickem.si/data/upload/Analiza_Na_Gorickem_se_dogaja.pdf, 15.12.2018.

Podiplomski študijski program, dostopno na:

<http://www.ef.uni-lj.si/podiplomsko/turizem>, 15.12.2018.

Oblikovanje turističnih proizvodov, dostopno na:

http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Oblikovanje_turisticnih_proizvodov-Grlica.pdf, 11.12.2019.

Cankova, dostopno na: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Cankova>, 13.12.2019.

Bifeji, dostopno na:

http://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=495&id_language=1&id_meta_type=23, 7.12.2018.

Simboli občine Cankove, dostopno na:

http://www.cankova.si/sl/page.asp?id_informacija=460&id_language=1&id_meta_type=22, 6.1.2019.

Fotografski viri:

- osebni album M. Hajdinjak, Cankova, 2017-2018.

Ustni viri:

- R. Žnidarič, Cankova, december 2018.

- M. Hajdinjak, OŠ Cankova, januar 2019.

PRILOGE

Intervju z g. Moniko Hajdinjak, občanko Cankove, predsednico KUD Sij Cankova in občinsko svetnico Občine Cankova

Pozdravljeni!

Smo Alja, Maja, Tjaša, Eva, Maja, Tina in Rok, učenke in učenec 7. a razreda OŠ Cankova. Sestavili smo nekaj vprašanj, na katere bi želeli da nam odgovorite. S pridobljenimi rezultati si bomo pomagali pri izdelavi turistične raziskovalne naloge, kjer načrtujemo turistični spominek občine Cankova. Vljudno vas naprošamo, da si vzamete nekaj minut časa za pogovor. Za vaše odgovore se vam že vnaprej zahvaljujemo!

1. Kako ste zadovoljni z dosedanjim razvojem turizma v občini Cankova?

Z dosedanjim razvojem turizma v občini Cankova sem le delno zadovoljna, saj turistični potencial občine Cankove ni dovolj izkoriščen. Nujno je, da se ponovno vzpostavi delovanje odbora za turizem, ki bo ugotovil dejansko stanje in pripravil predloge za izboljšanje razvoja turizma.

2. Kaj po vašem mnenju najbolj privlači turiste, ki obišejo območje občine Cankova?

Cankovo obišejo pretežno izletniški turisti, ki želijo kulinarična doživetja, se udeležiti prireditev ali preživeti dan v prijetni gorički naravi.

3. Če bi lahko odločali o razvoju turizma v občini Cankova, kaj od naštetega bi želeli spodbujati?

Spodbujala bi okolju prijazen turizem (na primer ob Ledavskem jezeru), spodbujala bi tudi kulturni in doživljajski turizem in popestrila bi ponudbo za večjo prepoznavnost občine (vzpostaviti delovanje TIC-a, urediti zloženke, postaviti informacijske table ob znamenitostih, popestriti dogajanja ob prireditvah, oživiti kmečko tržnico; na primer z dnevom vrtanka, dnevom gibanice....Prepričana sem, da bi ob izboljšani ponudbi dogodke in znamenitosti v občini obiskovalo veliko več turistov.

4. Katera turistična zanimivost se vam zdi tako posebna, da bi jo priporočili vsakomur, ki obiše območje občine Cankova?

Priporočila bi primer kulturne in primer naravne dediščine. Med kulturnimi znamenitostmi bi izpostavila zgodovinsko turistični objekt Voglerjevih z galerijo, družinskim muzejem, kolesarsko mobilno učno potjo in Helenino potjo za nordijsko hojo. Med naravnimi pa naravno vrednoto Ledavsko jezero in kolesarjenje ali pa pohodništvo ob jezeru po Bernardini poti.

5. Katere tri turistične zanimivosti občine bi izpostavili kot najbolj pomembne za razvoj turizma in promocijo Cankove? Te zanimivosti bi po vašem mnenju morale biti del spominka občine Cankova!

Kot sem že omenila, sta to Voglerjev objekt in Ledavsko jezero, dodala bi pa še prireditve, na primer Jožefovi in Voglerjevi dnevi, ki privabijo večje število obiskovalcev in so pomemben del trenutne turistične ponudbe občine.

6. Ali ste zadovoljni s prireditvami, ki se izvajajo v občini Cankova?

Tudi s prireditvami sem le delno zadovoljna, predvsem zaradi dejstva, da so premalo obiskane. Občani ne kažejo pretiranega zanimanja za kulturne prireditve, ki pa jih ni malo. Ni jih smiselno povečevati, le dvigniti kulturno raven prebivalstva, da vzpostavijo ustrezen odnos do obstoječe ponudbe. Morda bi lahko bilo več povezovanja z drugimi turističnimi in kulturnimi društvi po Goričkem, tudi v okviru KP Goričko. Sicer pa je v zadnjih dveh letih veliko prireditev v organizaciji KUD Sij, ki so vedno bolj obiskane.

7. Kaj menite o turistični infrastrukturi na območju občine Cankova? Katero infrastrukturo bi bilo potrebno bolje razviti?

Turistična infrastruktura je za tako območje zadovoljiva. Nujno je potrebno vzpostaviti delovanje TIC-a v Kavarni Vogler in ga osvežiti s turistično promocijo. Zelo me moti, ko občasno občani pripovedujejo, kako kolesarje iz sosednje Avstrije pošiljajo kar nazaj čez mejo, saj ne vedo kam bi jih usmerili. To se ne bi smelo dogajati. Vsakega obiskovalca bi morala znati zadržati in ga usmeriti naprej po območju KP Goričko. Na območju občine Cankova ni urejenih kolesarskih poti, kar je izredno moteč dejavnik, saj se veliko kolesarjev vrača kar nazaj v Avstrijo. Sama sem avtorica Voglerjeve kolesarske poti z uporabo mobilne aplikacije, a precejšen del kolesarjenja poteka po prometnih poteh, kar je precej neugodno, saj se je v zadnjem obdobju precej povečal tranzitni promet preko občine.

8. Kaj menite o naši ideji o izdelavi turističnega spominka občine Cankova?

Ideja se mi zdi vsekakor dobra, saj sem sama že pred leti iskala ideje in poizvedovala ali ima občina namero za izdelavo turističnega spominka. Zato je sedaj to enkratna priložnost, da se kot krožek vključimo in pripevamo k večji turistični prepoznavnosti občine.